

PRIMĂRIA SATULUI GURA GALBENEI

PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ A SATULUI GURA GALBENEI 2016-2020

Document elaborat în 2014 cu suportul Programului Comun de Dezvoltare Locală Integrată (PNUD)
și actualizat în 2016 cu asistența facilitatorilor Proiectului PNUD "Migrație și Dezvoltare Locală"

Iulie, 2016

CUPRINS

- 1 GURA GALBENEI 2016 – 2020: Tendințe și Obiective
- 2 INTRODUCERE
- 3 SUMAR EXECUTIV
- 4 DIAGNOSTICUL SITUAȚIEI EXISTENTE
 - 4.1 Potențialul Uman și Migrația
 - 4.2 Dezvoltarea Economică
 - 4.3 Dezvoltarea Socială
 - 4.4 Infrastructura tehnico-edilitară și Servicii Comunale
 - 4.5 Management Administrativ și Oportunități de Cooperare Intercomunitară
 - 4.6 Probleme Prioritare de Rezolvat până în 2020
 - 4.7 Analiza SWOT
- 5 OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI
 - 5.1 Viziunea "Gura Galbenei - 2020"
 - 5.2 Obiective de dezvoltare
- 6 PLANUL DE ACȚIUNI
- 7 MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

1 GURA GALBENEI 2016 – 2020: Tendințe și Obiective

		2016	2020
1	Total populație, inclusiv	5383	5585
1.1	- Copii de vârstă preșcolară	283	330
1.2	- Copii de vârstă școlară	520	810
1.3	- Populație activă	2853	3053
1.4	- Persoane în etate (pensionari)	360	401
1.5	- Populație plecată (migranți)	912	710
2.	Număr de agenți economici	43	60
3	Număr de salariați, inclusiv	692	1200
3.1	- În sfera bugetară	192	192
3.2	- În economia reală	500	1100
4	Salariul mediu (estimativ)	2150 lei	4150
5	Bugetul total (venituri) anul 2015	4 175 mii lei	5170 mii lei
5.1	- Venituri proprii, anul 2015	1 434 mii lei	2 000 mii lei
6	% din gospodării conectate la apeduct	75 %	90 %
7	% din gospodării conectate la canalizare	N/A	N.A
8	% din străzi cu iluminat nocturn	10 %	70%
9	% din gospodării cu contract de evacuare centralizată a deșeurilor	70 %	90%
10	% din drumuri locale cu acoperire rigidă (asfalt și "variantă albă")	13 %	20%

INTRODUCERE

Planul de Dezvoltare Locală a satului Gura Galbenei (elaborat în 2014 și actualizat în 2016) reprezintă viziunea comună a Primarului, consilierilor din Consiliul Local, cetățenilor din localitate (inclusiv băștinașii plecați) privind problemele prioritare ale localității și măsurilor necesare de a fi realizate în perioada 2016 – 2020.

Acest Plan de Dezvoltare a fost elaborat de Primăria satului Gura Galbenei, în strânsă consultare cu Grupul Local de Inițiativă și cu asistența complexă primită din partea al Proiectului PNUD "Migrație și Dezvoltare Locală".

Misiunea acestui Plan de Dezvoltare constă în ghidarea activității Primarului, Consiliului Local, organizațiilor obștești, Asociației de Băștinași și a mediului de afaceri în ceea ce ține organizarea prioritară a eforturilor de soluționare a problemelor majore cu care se confruntă localitatea și valorificarea oportunităților externe care pot influența pozitiv schimbările din localitatea noastră.

Planul are ca țintă atingerea unor obiective tangibile, pentru care sunt stabilite măsuri concrete și un calendar gradual al activităților. Documentul este elaborat în așa fel, încât să reflecte domeniul de aplicare propriu-zis și prevede acțiuni atât pentru perioada mandatului actualilor Primar și consilieri locali, precum și o abordare pe termen mediu, pe durata primului an de activitate al viitorului primar și viitoarei componente a Consiliului Local.

SUMAR EXECUTIV

Satul Gura Galbenei este o localitate de dimensiuni medii, așezată pe traseul de importanță republicană Chișinău-Comrat, Regiunea de Dezvoltare Sud cu populație majoritară de moldoveni/români. **Populația totală** a satului Gura Galbenei constituie 5383 persoane: 2682 bărbați (49,8%) și 2701 femei (50,2%).

Localitatea este amplasată la o depărtare de 45 km de Chișinău (conexiune aeroport și cale ferată) și cca 90 km de punctul de trecere a frontierei (Leușeni-Albița).

Economia localității este axată pe câteva sectoare de bază: agricultura, comerțul și industria, secundate de alte activități economice de scară mică: gospodărie satl, transporturi, horticultură, servicii, confecții.

În agricultură se constată o parcelare excesivă a terenurilor agricole, ceea ce împiedică aplicarea tehnologiilor performante și utilizarea rentabilă a tehnicii agricole. Astfel, în localitate sunt înregistrate 585 întreprinderi agricole (GT), care dețin preponderent suprafețe de până la 10 ha. Doar 3 întreprinderi agricole dețin terenuri mai mari de 50 ha. Gospodăriile agricole sunt preocupate în general de cultivarea cerealelor, viței de vie, legumăritul.

O activitate tradițională a localnicilor constituie creșterea animalelor, anual aici sunt întreținute peste 2660 capete. Însă în localitate nu există întreprinderi de prelucrare a cărnii și a pieilor de animale.

În același timp este acută problema realizării producției agricole în general și a surplusului de produse agricole obținute pe loturile de lângă casă, în special. Satul este așezat pe un traseu de importanță republicană, pe care transportul circulă permanent, însă cele mai importante piețe sunt amplasate la 19 km depărtare, aceasta nu-i avantajează pe producătorii locali, care își vând produsele în centrul satului (loc neautorizat și fără condiții).

Din 2853 de persoane apte de muncă, 2236 sau 78 % sunt ocupate cu anumite tipuri de activități în localitate. Însă aici sunt doar 692 de locuri de muncă formale, ceea ce constituie circa 31%.

Ocupația de bază a populației satului este agricultura, unde activează 1170 locuitori, sau 41 % din populația economic activă.

Este îngrijorător faptul că vârsta medie a locuitorilor satului este de 50 de ani, ceea ce denotă o îmbătrânire a populației. Însă balanța demografică pentru ultimii 3 ani arată un trend pozitiv.

Recesiunea economică și migrația masivă a influențat esențial situația social-economică și demografică din localitate. Una dintre principalele consecințe ale crizei socio-economice prin care trece comunitatea o constituie migrația internă și externă, care a atins proporții îngrijorătoare. Astfel, deja peste 900 localnici sau 32% din populația economic activă, au plecat la muncă în străinătate, ceea ce creează presiuni sociale suplimentare (186 de copii cu părinți plecați, 136 bătrâni singuratici, etc.)

Starea de insatisfacție a populației care pleacă este cauzată și de infrastructura subdezvoltată a localității. În ultimii ani aici au fost atrase surse considerabile pentru revigorarea unor instituții de menire social-culturală (reparație liceul, amenajare complex sportiv, reparație casa de cultură, sala de ședințe a consiliului local, asfaltare 1,8 km de drum central). În acest scop pe parcursul anilor 2013-2016 au fost realizate 4 proiecte în sumă totală de 5 mln. 600 mii lei. Cu toate acestea lasă de dorit starea drumurilor locale, accesul la serviciile publice, se atestă lipsa utilităților necesare unui trai decent al cetățenilor.

În același timp, localitatea încă se confruntă cu importante probleme de ordin edilitar, rezolvarea cărora rămâne prioritară:

- ✓ Absoluta majoritate a drumurilor din localitate rămân a fi "fără acoperire rigidă".

- ✓ Doar 10 % din localitate are iluminare stradală
- ✓ 25 % din populație încă nu are acces la apă potabilă
- ✓ Lipsește sistemul centralizat de canalizare

UAT dispune de un număr relativ mic de agenți economici. Aici activează 4 SRL, 17 întreprinderi individuale, dintre care 7 sunt conduse de femei, 585 de GȚ, dintre care 400 sunt conduse de femei. Contribuția lor la completarea bugetului local este nesemnificativă.

Capacitatea administrativă a autorităților publice locale este relativă, acestea acoperind doar o parte neînsemnată de competențe și atribuții stipulate prin lege. Baza fiscală a localității continuă a fi deficitară. Deși au crescut de la 900 mii lei în anul 2014 la 1 mln. 400 mii în anul 2015, veniturile proprii acoperă doar 1/3 din totalul cheltuielilor, iar această creștere nu este un rezultat al sporirii veniturilor populației și agenților economici locali.

Totodată urmează a fi menționat faptul că APL Gura Galbenei dispune de o experiență bogată și capacitate în cooperarea intermunicipală și internațională. Localitatea a devenit centrul unui Serviciu intercomunitar de evacuare a deșeurilor, deszăpezire și plafonare a drumurilor în Clusterul Gura Galbenei (format din localitățile Gura Galbenei, Ivanovca Nouă, Lipoveni și Albina). În localitate există și un serviciu intercomunitar de pompieri și salvatori care deservește localitățile Gura Galbenei, Albina, Lipoveni, Ivanovca Nouă.

Localitatea beneficiază de asemenea de parteneriate internaționale fiind înfrățită de curând cu localitatea Măgurele, județul Prahova (România).

DIAGNOSTICUL SITUAȚIEI EXISTENTE

Potențialul Uman și Migrația

Populația totală a satului Gura Galbenei constituie 5383 persoane: 2682 bărbați (49,8%) și 2701 femei (50,2%).

Ocupația de bază a populației satului este agricultura, unde activează 1170 locuitori, sau 41 % din populația economic activă, 192 de persoane sunt angajate în instituțiile publice (7 %), circa 500 de persoane activează în diferite întreprinderi locale (17,5 % din populația aptă de muncă).

Din 2853 de persoane apte de muncă, 2236 sau 78 % sunt ocupate cu anumite tipuri de activități în localitate. Însă aici sunt doar 692 de locuri de muncă formale, ceea ce constituie circa 31%.

275 de locuitori (10%) își câștigă existența prelucrând în mod individual pământul. În localitate sunt 360 de persoane în etate, 52 de persoane cu diferite tipuri de dezabilități.

Tabelul 1. Date privind ocuparea forței de muncă în satul Gura Galbenei

Nr.	Locul de angajare	Total	Femei	Bărbați
1.	Gospodăria țărănești	1095	657	438
2.	Întreprinderi de toate tipurile	500	305	195
3.	Instituții publice	192	115	77
4.	Prelucrare loturi individuale	50	32	18
5.	Angajați cu ziua	85	51	34
6.	Șomeri înregistrați	19	11	8
7.	Migranți temporari și permanenți	912	412	275
	Total	2853	1583	1045

Sursa. Primăria Gura Galbenei

Una dintre principalele consecințe ale crizei socio-economice prin care trece comunitatea o constituie migrația internă și externă, care a atins proporții îngrijorătoare. 912 localnici sau 32% din populația economic activă, inclusiv 439 femei, completează rândurilor băștinașilor, care pleacă frecvent la munci peste hotare.

Bărbații activează în domeniul construcțiilor, femeile - în domeniul serviciilor de îngrijire a persoanelor în etate, munci agricole sezoniere, etc.

Cele mai solicitate țări de plecare a migranților din satul Gura Galbenei sunt:

- Israel – 450 de persoane, inclusiv 297 femei;
- Germania - 120 de persoane, inclusiv 16 femei;
- Rusia – 200 persoane, inclusiv 75 femei.
- America - 86 de persoane, inclusiv 21 femei;
- Alte state – 56 de persoane, inclusiv 30 femei.

Pentru următorii 3-5 ani tendințele se vor păstra, iar numărul celor care vor pleca peste hotare va fi stabil, dar va depinde de situația socio-economică din țară.

Conform bazei de date a migrațiilor menținută de primărie în alte localități din Republica Moldova locuiesc permanent 440 băștinași din sat.

Consecințele negative ale migrației pot fi observate în orice domeniu social-economic al satului. În sat sunt 136 **b trâni singuratici** (67 bărbați, 69 femei), ai căror copii au plecat din sat la munci peste hotare ori s-au stabilit în alte raioane ale Republicii Moldova. 44 din ei (inclusiv 32 de femei) necesită îngrijiri speciale, iar pe timp de iarnă duc lipsuri și frig în casele lor.

În ultimii 5 ani din cauza migrației și a despărțirilor îndelungate 17 **cupluri** și-au desfăcut căsătoria, unii s-au căsătorit a doua oară deja în străinătate, alții au rămas fără adăpost și cămin familial.

Cu toate acestea migrația are și consecințe pozitive datorită faptului că multe familii supraviețuiesc anume datorită câștigurilor obținute la munci sezoniere sau a remitențelor expediate acasă de migrații. Astfel, peste 2100 familii, sau 86 % din familiile din sat supraviețuiesc din surse provenite de la munci peste hotare. Banii veniți de peste hotare sunt utilizați în exclusivitate pentru consum curent, întreținere copii la școală sau institut, reparație case, achitarea serviciilor satle, a impozitelor și a altor plăți aferente. Doar 2 % din remitențe sunt orientate spre inițierea sau întreținerea unui business de familie.

Totodată, în ultimii 5 ani, câteva afaceri mici au fost deschise în localitate de către **migran i reveni i la ba tin** sat din banii câștigați peste hotare au fost inițiate afaceri de familie 1.GT „Bodișteanu Dumitru” care se ocupă de creșterea legumelor. Aici sunt angajate 12 persoane, inclusiv 8 femei), GT „Buliga Dumitru” care se ocupă de creșterea strugurilor. Aici sunt angajate 7 persoane, inclusiv 7 femei).

În același timp, Primăria satului Gura Galbenei a întreprins un șir de măsuri pentru asigurarea gestionării eficiente a proceselor migraționale în scopul dezvoltării durabile a comunității, minimizarea efectelor nedorite ale migrației, reducerea migrației iregulare, ajustarea politicilor publice locale la strategiile naționale în domeniu.

Prin dispoziția nr. 15 din 10 martie, curent, primarul satului a numit o persoană responsabilă de coordonarea activităților specifice proceselor de migrație, care este dna Elena Ciudin, viceprimarul localității și a instituit grupul local de lucru privind implementarea activităților din cadrul proiectului "Migrație și Dezvoltare Locală" în componența a 1 bărbat și 4 femei și grupul local de inițiativă pentru planificarea locală și priorizarea proiectului co-finanțat în cadrul MiDL (12 bărbați, 14 femei).

Dezvoltarea Economică

Localitatea are o **economie sub-dezvoltat**, preponderent agrară, aflată într-o prelungită decădere și degradare. În localitate nu există nici un agent economic puternic care ar putea asigura locuri de muncă stabile, defalcări la bugetul local, implicare esențială în dezvoltarea socio-economică a localității.

Economia localității este axată pe câteva sectoare de bază: agricultura, comerțul și industria, secundate de alte activități economice de scară mică: gospodărie satl, transporturi, horticultură, servicii, confecții.

O activitate tradițională a localnicilor constituie creșterea animalelor, anual aici sunt întreținute peste 2660 capete. Însă în localitate nu există întreprinderi de prelucrare a cărnii și a pieilor de animale.

În același timp este acută problema realizării producției agricole în general și a surplusului de produse agricole obținute pe loturile de lângă casă, în special. Satul este așezat pe un traseu de importanță republicană, pe care transportul circulă permanent, însă cele mai importante piețe sunt amplasate la 19 km depărtare, aceasta nu-i avantajează pe producătorii locali, care își vând produsele în centrul satului (loc neautorizat și fără condiții).

La o populație activă de 2853 de persoane, 2236 sau 78 % sunt ocupate cu anumite tipuri de activități în localitate. Însă aici sunt doar 692 de locuri de muncă formale, ceea ce acoperă doar circa 31% din populația aptă de muncă.

Statistic, în agricultura de subzistență (prelucrarea cotelor) sunt antrenate peste 2000 de persoane, inclusiv 1100 femei.

Subdezvoltarea economică a localității este, în mare parte, datorată fragmentării excesive a terenurilor agricole, lipsei infrastructurii de procesare și deficitului de spirit antreprenorial local. Majoritatea absolută a localnicilor sunt antrenați în activități agricole de subzistență, în localitate fiind activând gospodării țărănești. Doar 3 întreprinderi agricole dețin terenuri mai mari de 50 ha. Gospodăriile agricole sunt preocupate în general de cultivarea cerealelor, viței de vie, legumăritul.

Totodată, în localitate **nu există nici un producător agricol mare**, care ar avea în gestiune mai mult de 50 hectare de terenuri. Industria de procesare a producției agricole este reprezentată de doar câțiva agenți economici mici, care angajează în total până la 20 de salariați (1 puncte de uscat fructe, 1 întreprindere de confecționare a articolelor din metal). Comerțul este realizat în 12 unități de comerț cu ridicata și amănuntul a produselor alimentare sau industriale.

Supraviețuirea economică a localnicilor este asigurată și de "gospodăria pe lângă casă". O activitate tradițională a localnicilor constituie creșterea animalelor, circa 2665 capete. În localitate sunt 65 crescători de animale, în majoritate bărbați. În același timp în localitate nu există nici o întreprindere de prelucrare a cărnii și pieilor de animale.

Valoarea terenurilor în Gura Galbenei variază în dependență de destinația terenului: agricol sau sub construcție și amplasament: în intravilan sau extravilan, iar valoarea imobilului de amplasament și utilități. Prețurile variază între 100 - 150 USD pentru un 1 ar de teren sub construcții și până la 750 USD pentru un ha de teren agricol.

În localitate **nu este nici o filială a băncilor comerciale**, operațiunile financiare efectuate la băncile situate în centrul raional, salariile și pensiile cetățenilor sunt efectuate prin intermediul oficiului poștal.

În cadrul primăriei **nu există un specialist pe domeniul economic i atragere a investi iilor**, iar Consiliul Local nu a stabilit facilități și scutiri de impozite și taxe pentru anumite categorii de antreprenori. La nivel local nu există structuri neformale ale oamenilor de afaceri sau un consiliu economic, dar periodic sunt organizate întâlniri cu cetățenii și antreprenorii locali.

Pentru atragerea investițiilor **autorit ile locale dispun de 2 spa ii**: grădinița de copii (3 etaje) și fostul sediu al Băncii de Economii. UAT deține în proprietate bazine acvatice (circa 40 ha) și fond forestier (circa 10 ha), fâșii verzi de protecție (circa 10 ha).

Patrimoniu istoric și de atracție a turiștilor și locații de cazare turistică (hoteluri, pensiuni) deocamdată nu există. În schimb Gura Galbenei se face remarcată prin existența meșterilor populari în domeniul confecționării instrumentelor muzicale (1 bărbat) și croșetatul (1 femeie). Atât resursele naturale, cât și meșteșugurile sunt nevalorificate, turismul necesită a fi dezvoltate. Antreprenorii locali necesită mai multă asistență informațională, consultativă și de suport pentru promovarea și dezvoltarea afacerilor.

Dezvoltarea Socială

Subdezvoltarea economică a localității, emigrarea și deficitul finanțelor locale cauzează probleme serioase în organizarea și modernizarea serviciilor sociale. Totuși, în ultima perioadă, Primăria și Consiliul Local au reușit să atragă importante finanțări nerambursabile pentru renovarea principalelor instituții sociale din localitate (Liceul, Centrul medicilor de familie, Casa de cultură).

Actualmente, localitatea resimte un deficit de locuri în instituțiile de **învățământ școlar și preșcolar**. În cele 2 grădinițe de tip vechi care activează în localitate sunt înrolați doar 158 de copii din cei 283 câți sunt în localitate până la vârsta 6 ani, care stau la rând pentru a li se oferi locuri, inclusiv 135 de copiii cu vârsta de până la 3 ani.

Edificiile instituțiilor preșcolare sunt avariate și necesită reparații capitale. Acestea nu sunt adaptate pentru copiii cu necesități speciale, iar drumurile de acces către grădinițe pe timp de iarnă devin impracticabile.

În același timp în localitate timp de mai mult de 20 de ani nu este utilizată clădirea grădiniței-tip construită încă până la Independență. În prezent cu ajutorul Guvernului României clădirea este în proces de renovare. Va fi reparat capital 1 bloc pentru 3 grupe și, respectiv, 75 de locuri, precum și blocul alimentară. Însă problema asigurării cu locuri la grădiniță rămâne a fi nesoluționată în întregime.

În liceul din localitate studiază 520 de copii la o capacitate 1164 de locuri. Aici mai există mult spațiu nefolosit care urmează a fi gestionat în modul corespunzător de către direcția liceului. Totodată în liceu lipsesc condițiile necesare pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ. Mobilierul în clase este necorespunzător vârstelor, iar sala de sport nu e dotată corespunzător, utilajul este învechit.

Serviciile de sănătate sunt prestate prin intermediul centrului de sănătate și 2 farmacii. Centrul a fost construit recent și este adaptat la necesitățile pacienților. Dar încă nu este dotat cu toate echipamente. Cu toate acestea nu toți cetățenii pot beneficia de servicii medicale gratuite. De polițe de asigurare gratuite dispun doar 2506 persoane, inclusiv copii și bătrânii, sau 47 % de populație. Restul populației -- 53 % nu dispune de poliță de asigurare medicală și sunt nevoiți să meargă în centrul raional pentru a primi servicii cu plată..

În localitate este îngrijorătoare situația privind răspândirea bolilor contagioase. La evidență cu HTA sunt 611 persoane din care 309 femei și 302 bărbați. Totodată, Conform datelor Centrului de Sănătate în localitate sunt 76 de persoane cu boli psihice din care femei – 28, bărbați - 48.

Serviciile sanitare, locative i conexe sunt dezvoltate parțial. Este vorba de apeduct și de livrare a gazelor naturale. În 2014 a fost instituit sistemul de salubritate și de gestionare a deșeurilor, care deservește 421 de gospodării.

APL nu dispune de rezervă de pământ prevăzute pentru necesitățile sociale ale localității și terenuri spre valorificare.

Serviciile culturale și de recreare sunt prestate de biblioteca publică, casa de cultură, complexul sportiv, mini-stadion. În cadrul proiectului „Novoteca” biblioteca publică care se găsește în incinta casei de cultură a fost dotată cu 6 calculatoare ,care este vizitată de elevi și maturi.

Aici vin și bătrâni care pot comunica cu rudele ce se găsesc peste hotare de multă vreme însă din lipsă de pantă cei cu nevoi speciale nu pot avea acces datorită faptului că biblioteca se află la etajul II.

De asemenea necesită reparație capitală acoperișul Casei de cultură, din cauză căruia sala de festivități poate fi utilizată doar pe timp de vară.

În urma constituirii AO „Băștinașii Gura Galbenei” a apărut oportunitatea de a activiza participarea băștinașilor în soluționarea problemelor sociale ale localității.

Cele mai **vulnerabile categorii ale populației** sunt persoanele cu dezabilități, persoanele în etate, familiile monoparentale și cu mulți copii.

Tabelul 2: Categoriile dezavantajate ale populației

	Total	Femei	Bărbați	Copii
1.1.Persoanele cu dezabilități	52	32	20	
<i>Inclusiv:</i>				
<i>Persoanele cu dezabilități fizice</i>	19	12	7	
<i>Persoanele cu dezabilități mentale</i>	6	5	1	
<i>Persoanele cu dezabilități grave (care nu pot supraviețui fără ajutorul extern)</i>	27	15	12	
1.2.Persoanele în etate	360	216	144	
<i>inclusiv persoanele în etate singuratice</i>	136	69	67	
1.3.Membrii familiilor cu 3 și mai mulți copii	285	38	33	143
1.4.Membrii familiilor monoparentale (inclusiv cu părinți plecați la munci)	75			92
<i>inclusiv familii conduse de femei</i>	60			
<i>Familii cu copii lăsați în grija rudelor, statului</i>	44			44
1.5.Etnii	3	3		

Sursa: Primăria Gura Galbenei

În localitate există 52 de **persoane cu dezabilități** din care: 32 de femei și 20 de bărbați, inclusiv cu dezabilități fizice – 19, cu dezabilități mentale – 6, cu dezabilități severe – 27.

În cadrul primăriei activează 2 asistenți sociali și 4 lucrători sociali: 1 bărbat și 5 femei. Este organizată și o cantină socială, în care lucrează un manager și 2 bucătari, toate 3 sunt femei. Ele deservește la domiciliu 21 de persoane care nu se pot deplasa, din care femei – 13, bărbați – 8, persoane în etate ,care se alimentează la centru – 10 (5 femei și 5 bărbați) și 9 copii (6 fete și 3 băieți).

Persoanele cu dezabilități grave (care nu pot supraviețui fără ajutorul extern) ar trebui să aibă aceleași posibilități ca alți cetățeni din localitate. Multe din persoanele cu dezabilități și cele în etate care manifestă activism social și economic ar putea fi ajutate să se încadreze în anumite activități productive prin crearea condițiilor pentru deschiderea unor ateliere de croitorie, reparație încălțăminte, GSM-urilor etc.

Principalele probleme cu care se confruntă **persoanele cu dezabilit** i sunt: (i) Lipsa condițiilor necesare pentru deplasarea și accesul la serviciile publice (liceu, grădinițele, oficiul poștal, centrul medicilor de familie); (ii) cuantumul scăzut al indemnizațiilor pentru invaliditate prestate de sistemul asigurărilor sociale (iii) Lipsa unui transport social pentru deplasarea la instituțiile care oferă servicii sociale (iv) Lipsa condițiilor de a se încadra în câmpul muncii pentru persoanele cu dezabilități care au o capacitate de muncă sporită.

Persoanele în etate reprezintă circa 7 % din populația localității. Principala problemă cu care se confruntă aceste persoane este accesul redus la serviciile sociale. În localitate există o cantină socială gestionată de Asociația obștească "Concordia. Proiecte sociale" nu poate asigura toți potențialii beneficiari, doar 18 persoane la cantină și 16 la domiciliu, din care 3 persoane cu grad sever de invaliditate .

Persoanele în etate, cu dezabilități, mamele cu copii în cărucioare nu se pot deplasa spre serviciile publice, mașina serviciului de urgență și de pompieri nu are acces spre toate zonele satului din cauza drumurilor deteriorate.

În cadrul ședinței focus-grupului constituit din persoanele în etate s-a stabilit că **principalele probleme** cu care se confruntă **persoanele în etate** sunt: (i) lipsa unui transport social, care ar permite deplasarea persoanelor în etate la serviciile publice din cadrul localității și centrului raional (ii) lipsa unor magazine sociale de unde bătrânii să poată procura haine și produse alimentare la prețuri reduse (iv) lipsa unor organizații obștești a seniorilor care ar asigura socializarea persoanele în etate.

În localitate există 71 de **familii cu mulți copii** nu există sistem de reduceri la taxele școlare pentru familii cu mulți copii și cele cu un părinte, nu sunt condiții pentru dezvoltarea talentelor copiilor (artă, pictură, muzică, coreografie) în schimb sunt insuficiente locurile de joacă și agrement și parcurile pentru copii și adulți.

Principalele probleme cu care se confruntă **famiile cu mulți copii** sunt: (i) nu toate familiile cu mulți copii sunt conectate la sistemul de aprovizionare centralizată cu apă potabilă ceea ce creează dificultăți pentru femei în procesul de spălare a rufelor (ii) lipsa unui sistem de canalizare centralizat ceea ce duce la cheltuieli suplimentare la evacuarea apelor reziduale (iii) dificultăți la deplasarea copiilor la școală și grădiniță și a bătrânilor către serviciile publice locale din cauza amplasării extinse a localității și lipsei unui transport social (iv) mamele solitare cu copii nu beneficiază de scutiri sau reduceri la plata servicii și plăți pentru întreținerea copiilor la grădiniță și liceu (v) lipsa unei spălătorii în localitate care ar oferi servicii cu înlesniri persoanelor din categoriile cele mai vulnerabile.

O altă categorie vulnerabilă de populație o constituie **copiii a căror unul sau ambii părinți sunt plecați peste hotare**. În prezent în sat locuiesc 186 de copii (97 fete, 89 băieți), ai căror părinți sunt plecați la munci peste hotare. Acești copii sunt lăsați în grija bunelor sau rudelor apropiate. 48 de copii locuiesc doar cu un singur părinte și de cele mai multe ori abandonează școala sau au note mici la obiecte sau la purtare.

Principalul sprijin pe care îl asigură APL este informarea persoanelor înainte de plecare cu privire la necesitatea instituirii tutelei și lăsarea copiilor în grija unor persoane apropiate (rude de gradul I și II). De

asemenea, în instituțiile educaționale se duce evidența acestor copii și la apariția problemelor sunt semnalati tutorii și părinții.

Un grup vulnerabil existent în localitate sunt și **victimele violenței domestice**. O informație foarte clară asupra situației în domeniul violenței domestice în localitate nu există. Conform datelor polițistului de sector în anul 2015 au fost înregistrate 5 cazuri înregistrate de violență domestică. La moment în localitate nu se fac careva activități de prevenire a violenței în familie, doar în cadrul instituțiilor educaționale se discută mai des despre aceste subiecte.

Pe teritoriul localității sunt ateste 3 **confesiuni religioase**: biserica ortodoxă, evanghelist-baptistă și a adventiștilor de ziua a șaptea. Toate aceste confesiuni conviețuiesc pașnic și conlucrează la soluționarea problemelor locale. În legislatura trecută parohul bisericii ortodoxe din localitate a fost ales consilier în consiliul local Gura Galbenei și a participat activ la implementarea proiectului PCDLI.

Infrastructura tehnico-edilitară și Servicii Comunale

Satul Gura Galbenei este amplasat avantajos față de **infrastructura de transport**, fiind plasat pe traseul național Chișinău-Giurgiuști. Localitatea este traversată de drumul care unește satele Lipoveni și Ivanovca Nouă cu traseul central.

Gura Galbenei se află la o depărtare de 45 km de Chișinău (conexiune aeroport și cale ferată) și cca 90 km de punctul de trecere a frontierei (Leușeni-Albița).

Doar 1,8 km din 54,5 km de drumuri locale (în special arterele principale) sunt asfaltate, 5,5 km sunt pavate sau executate în "variantă albă". Restul de 47,2 km de drumuri nu au acoperământ rigid, pe timp de iarnă devenind impracticabile. În localitate sunt doar 3,5 km de trotuare asfaltate.

Starea deplorabilă a drumurilor locale face dificil accesul populației, în special a copiilor, la serviciile publice. Pe timp de toamnă-iarnă copiii din sectoarele îndepărtate ale satului nu pot fi asigurați cu transport pentru deplasarea către liceu, grădinițe, etc.

Tabelul3: Dotarea cu utilități

Serviciu/infrastructură	%
% de gospodării conectate la apeduct	75%
% de gospodării conectate la canalizare	N/A
% din străzi asigurate cu iluminat nocturn	10 %
% din drumuri locale cu asfalt	3 %
% din drumuri locale în variantă albă	10%
% din gospodării cu contracte de evacuare centralizată a deșeurilor	70%

Sursa: Primăria Gura Galbenei

La nivel local sunt 294 de fântâni de mină, 97% din acestea fiind utilizate ca sursă de apă potabilă. Serviciul de salubritate este gestionat de Î.M. "Tulumba" (din 2014) deservește 421 de gospodării sau 70 %.

Circa 75% din gospodării sunt conectate la rețeaua de apeduct, iar 47% la sistemul de alimentare centralizat cu gaze naturale.

Instalații producătoare de energie din surse regenerabile, inclusiv instalații solare și de utilizare a biomasei în scopuri energetice (reziduuri agricole, lemne, etc.) lipsesc.

În localitate există și un serviciu intercomunitar de pompieri și salvatori. În care activează 4 persoane și care deservește localitățile Gura Galbenei, Albina, Lipoveni, Ivanovca Nouă. Serviciul este întreținut prin cooperarea resurselor din bugetele APL ale localităților deservite. Anumite subvenții parvin și de la bugetul raional.

Management Administrativ și Oportunități de Cooperare Intercomunitară

Capacitatea administrativă a autorităților publice locale este relativă, acestea acoperind doar o parte neînsemnată de competențe și atribuții atribuite prin lege. În gestiunea primăriei sunt 8 instituții publice în care activează 192 de persoane, dintre care 119 sunt femei ceea ce denotă faptul că în localitate femeile dețin majoritatea covârșitoare în sectorul administrativ.

În structura bugetului local predomină transferurile din bugetul de stat, orientate pentru un număr limitat de acțiuni (asigurarea instituțiilor publice, unele acțiuni sociale). Baza fiscală a localității este deficitară. Deși au crescut de la 900 mii lei în anul 2014 la 1 mln. 400 mii în anul 2015, veniturile proprii acoperă doar 1/3 din totalul cheltuielilor. Această creștere se datorează doar măririi procentului defalcărilor de la impozitul pe venit al persoanelor fizice (de la 50 % la 75%) și a măririi cuantumului unor taxe locale, dar nu ca rezultat al creșterii veniturilor populației și agenților economici locali.

Primăria Gura Galbena manifestă un activism sporit în atragerea fondurilor extrabugetare prin scriere de proiecte. Pe parcursul anilor 2013-2016 au fost elaborate și înaintate 7 proiecte și realizate 5 proiecte în sumă totală de 9 mln. 350 mii lei.

La primărie nu există un specialist angajat în domeniul managementul de proiect, această activitate fiind pusă în sarcină primarului, viceprimarului și șefilor instituțiilor publice din localitate.

Autoritățile publice din Gura Galbenei au experiență de dezvoltare a cooperării intermunicipale și internaționale. Localitatea a devenit centrul unui Serviciu intercomunitar de evacuare a deșeurilor, dezapezire și plafonare a drumurilor în Clusterul Gura Galbenei, creat în cadrul proiectul „Acordarea de consultanță pentru consolidarea capacităților APL-urilor țintă prin intermediul mecanismului de cooperare intermunicipală”, finanțat de PNUD Moldova.

A fost creată prima întreprindere intercomunitară din raionul Cimișlia care prestează servicii de evacuare a deșeurilor, dezapezire și plafonare a drumurilor în Clusterul Gura Galbenei pentru locuitorii și agenții economici din localitățile Gura Galbenei, Albina, Lipoveni și Ivanovca Nouă. Întreprinderea Municipală „TULUMBA” este funcțională și activează în baza statutului, Regulamentului privind organizarea, funcționarea și administrarea ÎM „TULUMBA”, documente ce au fost aprobate de către reprezentanții autorităților locale din cele trei comunități.

În urma analizei, au fost stabilite și aprobate tarifele pe care Întreprinderea Municipală le va aplica către consumatori (agenți economici, instituții publice, gospodării casnice).

Beneficiari ai serviciului creat sunt aproximativ 10 000 de cetățeni care locuiesc și activează în cele patru sate ale clusterului: Gura Galbenei, Albina, Lipoveni, Ivanovca Nouă (10 500 de gospodării casnice și circa 400 persoane juridice - agenți economici și instituții publice).

Pe agenda publică a APL Gura Galbenei sunt următoarele idei de proiecte bazate pe cooperarea intercomunitară:

- Extinderea serviciului intercomunitar constituit în alte comunități din apropiere. În acest sens se discută cu autoritățile din Hârtop, Valea Perjei, Bozieni privind aspectul dat.
- Dezvoltarea altor servicii intercomunitare noi (serviciul de iluminare a străzilor, etc.).

- Dotarea întreprinderii create cu echipamente performante și instruirea personalului privind prestarea serviciilor calitative.

Localitatea beneficiază de asemenea de parteneriate internaționale fiind înfrățită de curând cu localitatea Măgurele, județul Prahova (România).

Probleme Prioritare de Rezolvat până în 2020

Evaluarea complexă a situației existente și dezbateră diagnosticului cu Grupul Local de Inițiativă au evidențiat următoarele 19 cele mai presante și prioritare probleme ale satului Gura Galbenei, care necesită a fi rezolvate până la sfârșitul anului 2020:

1. Lipsa sistemului de canalizare.
2. Lipsa instalațiilor de acces a persoanelor cu dezabilități și în etate la majoritatea instituțiilor publice
3. Drumurile de acces spre instituțiile sociale sunt deteriorate în proporție de 60 la sută.
4. Lipsa condițiilor de activitate artistică la Casa de cultură din cauza acoperișului deteriorat.
5. Copiii din sectoarele îndepărtate ale satului nu dispun de transport pentru deplasarea către liceu, grădinițe.
6. Bătrânii solitari și copiii rămași fără îngrijire părintească nu dispun de un centru de plasament și a unei spălătorii comunale care ar oferi servicii cu înlesniri persoanelor din categoriile cele mai vulnerabile.
7. Muzeul satului necesită o încăpere amenajată și accesibilă pentru cetățeni.
8. Casa de cultură nu dispune de utilaj modern și instrumente muzicale.
9. Lucrătorii și asistenții sociali nu sunt asigurați cu transport de serviciu în special pe timp de iarnă.
10. Lipsa unui club al seniorilor pentru persoanele în etate.
11. Lipsa condițiilor de a se încadra în câmpul muncii pentru persoanele cu dezabilități care au o capacitate de muncă sporită.
12. Lipsa discotecii și a altor activități de organizare a odihnei culturale a tineretului.
13. Lipsa piețelor de desfacere a produselor agricole și de schimb comercial pentru locuitorii satului.
14. Terenurile agricole nu sunt consolidate.
15. Lipsa sistemelor de irigare a terenurilor.
16. Număr insuficient al întreprinderilor de prelucrare a producției agricole.
17. Lipsa serviciului de taxi local.
18. Lipsa unui centru de informare privind oportunitățile de realizare a producției agricole.
19. Insuficiența informației pentru migranți despre activitățile curente și de perspectivă ale primăriei și consiliului local și a modalităților de implicare a lor în soluționarea problemelor comunității.
20. Insuficiența informației despre oportunitățile de investire a capitalului în afaceri locale, care ar putea fi inițiate de băștinași, precum și despre cadrul legal în domeniul antreprenoriatului local.
21. Nivel scăzut de încredere din partea migranților datorită birocrăției și fluidității legislației naționale și a reglementărilor locale în domeniul afacerilor.
22. Lipsa informației pentru migranți despre programele de stat și cele internaționale de susținere a business-ului mic și mijlociu, în special în mediul rural.
23. Baza impozabilă locală insuficientă.
24. Nivel scăzut de disciplină fiscală a contribuabililor.
25. Lipsa unor tehnologii moderne de evidență și control a procesului fiscal local.
26. Nivel scăzut de transparență a procesului bugetar local.
27. Nivelul insuficient de pregătire a consilierilor locali în scopul unei mai mari motivații de a se implica în gestionarea treburilor publice.
28. Utilizarea insuficientă a mecanismelor de responsabilizare a APL în fața locuitorilor comunității

Analiza SWOT

Puncte tari

- Așezarea geografică a satului în vecinătatea traseului național Chișinău – Giurgiulești
- Existența de resurse naturale: terenuri agricole cu suprafețe mari, și cu un grad de fertilitate a solului ridicat; existența fondului forestier
- Numărul mare al populației active, aptă de muncă
- Existența meșterilor populari în domeniul confecționării instrumentelor muzicale (a viorii) și croșetatul cu perspectiva extinderii spre export
- Servicii de aprovizionarea cu apă și gazificare a localității funcționale
- Parteneriate intercomunitare locale și internaționale
- Numărul relativ mare de agenți economici cu o diversitate a genurilor de activitate
- Servicii de aprovizionarea cu apă și gazificare a localității funcționale
- Existența stadionului cu acoperire artificială și a Complexului Sportiv multifuncțional, exploatarea eficientă al căruia ar putea oferi venituri de exemplu prin darea în arendă, organizarea secțiilor și activităților contra plată.
- Sediul primăriei adecvat cerințelor, dotat cu infrastructura de asigurare cu apă, energie electrică și termică, tehnică modernă și conectare la internet
- Aparatul primăriei completat cu cadre de funcționari publici și angajați pe domenii bine pregătiți.
- Consiliul local funcțional
- Existența experienței în scrierea, aplicarea și gestionarea proiectelor comunitare.
- Capacitatea APL de-a interveni prompt în acordarea primului ajutor în situații excepționale prin intermediul serviciului de pompieri și salvatori.
- Transfer de mijloace financiare în localitate de către cei plecați la muncă peste hotare;
- Acumulare de către migranți a experienței și abilităților de gestionare a business-ului mic și mijlociu;
- Implicarea migranților în dezvoltarea comunitară prin coparticiparea la proiecte de investiții locale.

Puncte slabe

- Existența unei economii monoculare (agricultura)
- Terenurile agricole nu sunt consolidate
- Grad redus de irigare a terenurilor
- Infrastructură de afaceri nedezvoltată
- Accesul limitat la resurse financiare și condițiile defavorabile de creditare aplicate în sistemul financiar-bancar
- Posibilități restrânse de acces la piețe externe și produse necompetitive
- Politici de asistență socială stimulatorii de neactivitate economică, pentru tineri și persoane în vârstă aptă de muncă
- Insuficiența mijloacelor financiare pentru perfecționarea personalului
- Drumurile de acces spre grădinițele de copii sunt deteriorate în proporție de 60 la sută.
- Sistemului de scurgere a apelor pluviale la grădinița de copii „Guguță” necesită reparații capitale.
- Grădinița de copii „Guguță” necesită reparații capitale.
- Copiii din sectoarele îndepărtate ale satului nu dispun de transport pentru deplasarea către liceu, grădinițe.
- Grădinițele de copii din localitate nu dispun de spațiu, mobilier, inventar și mijloace necesare.

- Laboratoarele de chimie, biologie, fizică de la liceul teoretic „Hyperion” necesită înzestrare cu aparataj și reactive corespunzătoare, cu tehnologii informaționale moderne, materiale metodicodidactice conform programei de studiu.
- Fondul de carte al bibliotecii școlare nu corespunde curriculei școlare, biblioteca nu este înzestrată cu tehnologii informaționale moderne.
- Liceul teoretic nu este asigurat cu mobilier conform vârstelor.
- Tinerii profesori de la liceu nu dispun de condiții de trai adecvate.
- Sistemul de încălzire a liceului necesită reparații capitale
- Liceenii nu au acces la grupuri sanitare interne.
- Bătrânii solitari și copiii rămași fără îngrijire părintească nu dispun de un centru de plasament
- Muzeul satului necesită o încăpere amenajată și accesibilă pentru cetățeni.
- Casa de cultură nu dispune de utilaj modern și instrumente muzicale.
- Lucrătorii și asistenții sociali nu sunt asigurați cu transport de serviciu în special pe timp de iarnă.
- Lipsa unui club al seniorilor pentru persoanele în etate.
- Neadaptarea instituțiilor publice pentru accesul cetățenilor cu dizabilități și persoanelor în etate.
- Diminuarea numărului de persoane apte de muncă;
- Scăderea numărului de persoane implicate în business-ul local
- Degradarea unor păături sociale rămase fără întreținere și sprijin familial;
- Raportul demografic negativ în creștere;
- Diminuarea numărului de copii în instituțiile preșcolare și școlare.

Oportunități

- Comunitate situată la 50 km de mun. Chișinău
- Vecinătatea traseului național Chișinău – Giurgiulești
- Potențial pentru dezvoltarea activităților agricole naturale (eco) de produse ecologice existent.
- Existența programelor de finanțare adresate dezvoltării mediului economic și dezvoltării locale în general
- Dezvoltarea unui parteneriate public-privat național și internațional care să susțină dezvoltarea economică
- Dezvoltarea firmelor mici și mijlocii și de microferme pentru produse ecologice
- Dezvoltarea de noi produse și servicii prin valorificarea patrimoniului natural și construit
- Dezvoltarea sectorului producție manufacturi și de industrie pentru firme mici și mijlocii
- Promovarea activă a valorilor localității pentru produse și dezvoltare a turismului
- Tehnologizare activităților agricole.
- Existența fondului forestier
- Bonitatea medie a solului constituie 65%
- Diversitatea domeniilor de activitate a agenților economici
- Existența meșterilor populari în domeniul confecționării instrumentelor muzicale (a viorii) și croșetatul cu perspectiva extinderii spre export.
- Deschiderea administrației publice locale pentru dezvoltarea armonioasă a comunității
- Gura Galbenei – centru de cluster

- Primăria Gura Galbenei - membră a CALM
- Stabilite parteneriate intercomunitare (salvatori și pompieri) și internaționale (Măgurele, Prahova)
- Existența în sat a serviciului intercomunitar de pompieri și salvatori.
- Centrul de sănătate modern construit cu toate serviciile medicale necesare.
- Asociația băștinașilor din Gura Galbenei creată și funcțională.
- Folosirea resurselor financiare și a experienței și abilităților persoanelor plecate la muncă în afara țării în dezvoltarea comunitară.
- Posibilitatea atragerii granturilor și investițiilor private în dezvoltarea economică a localității.
- Participarea la proiectele implementate în cadrul Regiunii de Dezvoltare Sud, a altor proiecte realizate de programe internaționale în Republica Moldova.

Riscuri și constrângeri

- Pauperizarea continuă a populației
- Nivelul scăzut de implicare a ONG-urilor din localitate în atragerea surselor financiare
- Insuficiența mijloacelor financiare necesare pentru perfecționarea continuă a personalului
- Migrația continuă a populației economic activă
- Degradarea în continuare a genofondului datorită migrației populației active.
- Stoparea implementării politicilor de descentralizare administrativă.
- Calamitățile naturale și posibilități reduse de a riposta modificărilor climatice.
- Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare
- Potențial investițional redus
- Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare
- Infrastructură de afaceri nedezvoltată
- Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților
- Neimplicarea partenerilor naționali și internaționali
- Dependența sectorului agrar de condițiile naturii
- Neîntoarcerea familiilor celor plecați din localitate.
- Stagnarea întreprinderilor locale.
- Diminuarea cererii la produsele locale.
- Noi valuri de migrațiune.
- Creșterea impactului negativ al crizei economice asupra sferei sociale și de servicii în localitate.

OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI

Viziunea "Gura Galbenei - 2020"

Noi, administrația publică locală din satul Gura Galbenei, în cooperare cu mediul de afaceri, instituțiile publice, toți cetățenii din localitate, considerăm că, dacă ne vom consolida și acționa ca o comunitate unită și solidară, putem să reușim să dinamizăm dezvoltarea satului, astfel încât până în anul 2020 satul Gura Galbenei să devină cea mai dinamică localitate rurală din raionul Cimișlia.

Către anul 2020, satul Gura Galbenei va reuși să treacă la o nouă etapă de dezvoltare locală, determinată de o înviorare vizibilă a activităților economice din localitate, crearea noilor locuri de muncă cu salarii destoinice, îmbunătățirea calității serviciilor publice și infrastructurii locale, precum și diminuarea fluxurilor migraționiste din localitate.

Numărul băștinașilor întorși în Gura Galbenei va depăși numărul celor care vor emigra.

Atât administrația publică locală, cât și comunitatea în general, vor asigura oportunități egale de dezvoltare și afirmare pentru femei și bărbați, inclusiv pentru toate categoriile de persoane din grupurile vulnerabile.

Pentru atingerea dezideratului dorit, europenizarea satului Gura Galbenei va fi subordonată următoarelor obiective de dezvoltare:

Obiective generale	Obiective specifice:
1: Valorificarea deplină a potențialului uman pozitiv, specific sătenilor din Gura Galbenei, atât al femeilor cât și al bărbaților, inclusiv al migranților	<i>1.1: P strarea i dezvoltarea unui climat pozitiv i optimist în localitate, prin încurajarea evenimentelor bune i descurajarea proceselor negative</i>
	<i>1.2: P strarea contactului permanent cu locuitori pleca i la munc peste hotare, în vederea facilit rii revenirii lor acas sau/ i investirii în localitatea de ba tin</i>
	<i>1.3: Dezvoltarea Asocia iei B tina ilor din Gura Galbenei ca o "diaspor local " puternic i implicat în rena terea satului</i>
	<i>1.4: Implicarea activ a atât al femeilor cât și al bărbaților, în rezolvarea problemelor comune ale satului (cur enie, ordine public , cultur , educa ie i agrement).</i>
2: Încurajarea renașterii economice a satului	<i>2.1: Sus inerea dezvolt rii mediului de afaceri local i a micilor întreprinz tori</i>
	<i>2.2: Cre terea atractivității i interesului investi ional pentru localitate.</i>
	<i>2.3: Valorificarea economic a tuturor activelor locale (terenuri, cl diri) pentru atragerea de noi investitori economici.</i>

3: Îmbunătățirea calității serviciilor locale	3.1: Crearea și consolidarea bazei tehnico-materiale și organizatorice a serviciilor de utilitate publică .
	3.2: Asigurarea condițiilor de acces a locuitorilor (în special pentru copii, femei, persoane în vârstă și cu dizabilități) către instituțiile publice.
	3.3: Crearea și perfecționarea serviciilor pentru păturile socialmente vulnerabile.
4: Eficientizarea activității Primăriei și Consiliului Local	4.1. Creșterea nivelului profesional al colaboratorilor Primăriei
	4.2. Sporirea în perioada 2016-2020 nivelului de pregătire profesională a 15 consilieri și 5 conducători ai instituțiilor publice din localitate.
	4.3. Consolidarea până la finele anului 2018 a bazei fiscale și perfecționarea sistemului de evidență și control a procesului fiscal local.
	4.4. Crearea unor mecanisme pentru responsabilizarea APL în fața locuitorilor comunității și sporirea transparenței în activitatea primarului și consiliului Local.

Obiective de dezvoltare

Obiectiv General I: Valorificarea deplină a potențialului uman pozitiv, specific sătenilor

din Gura Galbenei, atât al femeilor cât și al bărbaților, inclusiv al migranților.

Probleme abordate:

- Persistă o atmosferă de pesimism și ne-încredere în ziua de mâine printre locuitorii satului.
- Locuitorii satului sunt pasivi. Se înregistrează un deficit de conștiință civică, care ar favoriza implicarea locuitorilor, **atât al femeilor cât și al bărbaților**, în soluționarea problemelor comune.
- Nu există un cadru informațional pro-activ care ar menține băștinașii plecați în câmpul informațional, investițional și de implicare civică.
- Nivel scăzut de încredere din partea celor plecați în autorități, datorită birocrăției și fluidității legislației naționale și a reglementărilor locale în domeniul afacerilor.

Obiectiv specific 1.1: P strarea i dezvoltarea unui climat pozitiv i optimist în localitate, prin încurajarea evenimentelor bune i descurajarea proceselor negative

Măsura 1.1.1

- ✓ Organizarea a cel puțin 4 sărbători general-sătești pe parcursul anului (cu ocazia diverselor sărbători), care ar mobiliza întreg satul pentru agrement și odihnă colective (muzică în centrul satului, prezentări gastronomice, jocuri distractive pentru copii și adulți, etc.). Atragerea unui număr egal de bărbați și femei la participarea acestor activități.

Măsura 1.1.2

- ✓ Implicarea instituțiilor de învățământ, promovarea unor modele pozitive de bărbați și femei din localitate sau din alte localități, în campanii de "salubritate generală a satului" (cel puțin de 4 ori pe an), inclusiv cu scopul dezvoltării "spiritului civic în rândul generației tinere"

Măsura 1.1.3

- ✓ Crearea (sau scoaterea în evidență) de evenimente pozitive în comunitate și diseminarea activă a acestora (cel puțin 2 informații virale pozitive per lună despre Gura Galbenei, distribuite prin rețelele de socializare și comunicarea personală din partea Primarului). Evenimente pozitive în comunitate să conțină informații despre participanți – bărbați și femei în egală măsură.

Măsura 1.1.4

- ✓ Asigurarea, împreună cu Asociația Băștinașilor, ca cel puțin o știre pozitivă în lună despre Gura Galbenă să fie prezentată în mass-media națională, cu scopul dezvoltării și aprofundării "mândriei de a fi din Gura Galbenă".

Obiectiv specific 1.2: Pstrarea contactului permanent cu locuitori pleca i la munc peste hotare, în vederea facilitării revenirii lor acas sau/ i investirii în localitatea de ba tin

Măsura 1.2.1

- ✓ Asigurarea transmiterii on-line și în înregistrare a tuturor ședințelor publice din primărie și instituțiile publice subordonate.

Măsura 1.2.2

- ✓ Publicarea în Pagina Web și de FB a regulamentelor, procedurilor și a altor acte regulatorii privind oportunitățile de investire a capitalului în afaceri locale, care ar putea fi inițiate de băștinași, precum și despre cadrul legal în domeniul antreprenoriatului local.

Măsura 1.2.3

- ✓ Crearea și întreținerea unei baze de date privind programele de stat și cele internaționale de susținere a business-ului mic și mijlociu, în special în mediul rural.

Măsura 1.2.4

- ✓ Asigurarea pentru băștinași a informațiilor operative despre evenimentele majore desfășurate în țară și peste hotare cu implicarea migranților sau reprezentanților diasporei (Forumuri investiționale, Forumuri de Afaceri ale Diasporei, târguri ale locurilor de muncă, etc.).

Obiectivul specific 1.3: Dezvoltarea Asociației Bștinașilor din Gura Galbenei ca o "diasporă locală" puternică și implicată în renașterea satului.

Măsura 1.3.1

- ✓ Definitivarea procesului de înregistrare a Asociației Băștinașilor cu atribuirea numărului de înregistrare, a codului fiscal și a altor elemente necesare pentru oficializarea asociației.

Măsura 1.3.2

- ✓ Sporirea numărului membrilor Asociației Băștinașilor din Gura Galbenei prin utilizarea activă a bazei de date a migranților și a comunicării interpersonale cu cei aflați pentru hotare.

Măsura 1.3.3

- ✓ Desfășurarea sistematică, nu mai rar de o dată pe an a adunării generale a membrilor asociației și nu mai rar decât o dată în trimestru a membrilor consiliului de administrare. Promovarea egalității de gen în organele de conducere a Asociației pentru ca interesele femeilor și bărbaților să fie reflectate în egală măsură.

Măsura 1.3.4

- ✓ Organizarea sistematică (nu mai rar de o dată pe an) de acțiuni comunitare cu implicarea a AO a Migranților și comunitatea locală (amenajare teritoriu, concursul locale, colectare fonduri persoane în situații de risc, etc.).

Obiectivul specific 1.4: Implicarea activă a cetățenilor în rezolvarea problemelor comune ale satului (curățenie, ordine publică, cultură, educație și agrement).

Măsura 1.4.1

- ✓ Organizarea anuală a lunarului salubrității cu implicarea în acțiuni de salubritate a localității a tuturor gospodăriilor din sat.

Măsura 1.4.2

- ✓ Desfășurarea anuală a concursurilor pentru cea mai salubră stradă, gospodărie, instituție publică.

Măsura 1.4.3

- ✓ Desfășurarea unor acțiuni comunitare a de salubritate a celor 2 râuri care transpersează localitate după modelul "Râu curat de la sat la sat."

Obiectiv General II: Încurajarea renașterii economice a satului.

Probleme abordate:

- Migrația continuă a populației economic activă
- Nivelul scăzut de implicare a ONG-urilor din localitate în atragerea surselor financiare
- Potențial investițional redus
- Servicii de odihnă și agrement insuficiente (pensiuni turistice);
- Parcelarea excesivă a terenurilor;
- Sistemul de irigare slab dezvoltat;
- Activități economice abandonate: cultivarea tutunului, viermelui de mătase, creșterea butașilor viței-de-vie;
- Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare
- Infrastructură de afaceri nedezvoltată
- Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților
- Stagnarea întreprinderilor locale.
- Diminuarea cererii la produsele locale.
- Creșterea impactului negativ al crizei economice asupra sferei sociale și de servicii în localitate.
- Existența unei economii monoculare (agricultura).

Obiectiv specific 2.1: Susținerea dezvoltării mediului de afaceri local și a micilor întreprinzători

Măsura 2.1.1:

- ✓ Desfășurarea instruirilor antreprenorilor locali (în special din rândul migranților), atât femei cât și bărbați, în domeniul afacerilor.

Măsura 2.1.2:

- ✓ Editarea unui catalog pentru investitori despre oportunitățile de investire în clusterul Gura Galbenă.

Măsura 2.1.3:

- ✓ Crearea Centrului de Planificare Economică în scopul asigurării asistenței informaționale, consultative și de suport pentru promovarea și dezvoltarea afacerilor.

Măsura 2.1.4:

- ✓ Facilitarea deschiderii unei întreprinderi de prelucrare a resurselor regenerabile prin brichetare și peletare.

Măsura 2.1.5:

- ✓ Crearea condițiilor pentru deschiderea unor ateliere de reparație a îmbrăcăminte și încălțămintei.

Măsura 2.1.6:

- ✓ Identificarea posibilităților pentru deschiderea unui centru de prestări servicii comerciale.

Măsura 2.1.7

- ✓ Acordarea de ajutor informațional și metodologic din partea primăriei pentru locuitori (inclusiv pentru băștinașii plecați peste hotare) în privința oportunităților economice (granturi, credite preferențiale, idei de afaceri viabile, etc.).

Obiectiv specific 2.2: Sporirea activității rurale prin dezvoltarea sectorului agricol

Măsura 2.2.1:

- ✓ Susținerea potențialilor investitori în construcția unei uscătorii de fructe;

Măsura 2.2.2

- ✓ Încurajarea antreprenorilor locali în construcția unei microferme de vaci și caprine;

Măsura 2.2.3:

- ✓ Identificarea potențialilor investitori în construcția unei secții de prelucrare a cărnii și laptelui;

Măsura 2.2.4

- ✓ Dezvoltarea afacerilor de manufacturier/producție mică (business incubator).

Măsura 2.2.5:

- ✓ Intensificarea activităților informațional-educative printre fermierii locali, atât femei cât și bărbați, în vederea consolidării terenurilor agricole și crearea asolamentelor mari.

Măsura 2.2.6:

- ✓ Coordonarea activităților deținătorilor de terenuri pasibile de irigare în vederea dezvoltării sistemului de irigare.

Măsura 2.2.7:

- ✓ Susținerea inițiativelor de revitalizare a activităților de cultivare a tutunului, viermelui de mătase, creșterea butașilor viței-de-vie;

Măsura 2.2.8:

Susținerea fermierilor locali în mărirea șeptelului de vitelor.

Măsura 2.2.9:

- ✓ Popularizarea modalităților de prelucrare intensivă a terenurilor cu un grad înalt de fertilitate.

Măsura 2.2.10:

- ✓ Facilitarea deschiderii unor secții de prelucrare primară a producției agricole (uscătorii, oloinițe, mori etc.).

Măsura 2.2.11:

- ✓ Crearea condițiilor pentru deschiderea unui centru de servicii veterinare.

Măsura 2.2.12:

- ✓ Organizarea sistematică a târgurilor agricole de sezon.

Măsura 2.2.13

- ✓ Crearea unui centru de informare privind oportunitățile de realizare a producției agricole.

Obiectiv specific 2.3: Creșterea atractivității și interesului investițional pentru localitate**Măsura 2.3.1:**

- ✓ Promovarea meșterilor populari în domeniul confecționării instrumentelor muzicale (a viorii) și croșetatul cu perspectiva extinderii spre export, prin organizarea unui festival.

Măsura 2.3.2. Amenajarea unei piețe intercomunitare de desfacere a produselor agricole și de schimb comercial pentru locuitorii din zonă.

Măsura 2.3.3.

- ✓ Valorificarea economică a tuturor activelor locale (terenuri, clădiri) pentru atragerea de noi investitori economici. Crearea locurilor de muncă pentru 60 de bărbați și femei din localitate în mod egal.

Măsura 2.3.3.

- ✓ Creare unei liste de investitori economici, menținerea contactului permanent cu aceștia și asigurarea ca cel puțin 4 din acești investitori (bărbați și femei în egală măsură) să contribuie la valorificarea economică.

Obiectiv General III: Îmbunătățirea calității serviciilor locale

Probleme abordate:

- Lipsa sistemului de canalizare.
- Lipsa instalațiilor de acces a persoanelor cu dezabilități și în etate la majoritatea instituțiilor publice
- Drumurile de acces spre instituțiile sociale sunt deteriorate în proporție de 60 la sută.
- Lipsa condițiilor de activitate artistică la Casa de cultură din cauza acoperișului deteriorat.
- Copiii din sectoarele îndepărtate ale satului nu dispun de transport pentru deplasarea către liceu, grădinițe.
- Bătrânii solitari și copiii rămași fără îngrijire părintească nu dispun de un centru de plasament și a unei spălătorii comunale care ar oferi servicii cu înlesniri persoanelor din categoriile cele mai vulnerabile.
- Muzeul satului necesită o încăpere amenajată și accesibilă pentru cetățeni.
- Casa de cultură nu dispune de utilaj modern și instrumente muzicale.
- Lucrătorii și asistenții sociali nu sunt asigurați cu transport de serviciu în special pe timp de iarnă.
- Lipsa unui club al seniorilor pentru persoanele în etate.
- Lipsa condițiilor de a se încadra în câmpul muncii pentru persoanele cu dezabilități care au o capacitate de muncă sporită.
- Lipsa discotecii și a altor activități de organizare a odihnei culturale a tineretului.
- Violența în familie continuă să fie răspândită și nu se iau măsuri împotriva agresorilor.

Obiectiv specific 3.1: Crearea și consolidarea bazei tehnico-materiale și organizatorice a serviciilor de utilitate publică .

Măsura 3.1.1

- ✓ Construirea până la finele anului 2020 și gestionarea sistemului de local de canalizare cu conectarea la el a 1000 din gospodăriile casnice.

Măsura 3.1.2

- ✓ Extinderea sistemului de aprovizionare cu apă potabilă a locuitorilor satului cu conectarea a 90 % din gospodării .

Măsura 3.1.3

- ✓ Extinderea sistemului de iluminare stradală de la 10 % la 50 % din drumurile locale.

Măsura 3.1.4

- ✓ Dotarea întreprinderii intermunicipale „TULUMBA” cu echipamente performante și instruirea personalului privind prestarea serviciilor calitative.

Măsura 3.1.5

- ✓ Instituirea prin intermediul parteneriatului public-privat a unui serviciu de taxi local.

Obiectivul specific 3.2. Asigurarea căilor de acces a locuitorilor (în special pentru copii, femei, persoane în vârstă și cu dezabilități) către instituțiile publice.

Măsura 3.2.1

- ✓ Reparația și acoperirea „în variantă albă” a 3 km de drumuri locale până la finele anului 2020 și asigurarea accesului la instituțiile publice a 815 persoane din categoriile socialmente vulnerabile.

Măsura 3.2.2.

- ✓ Dotarea tuturor instituțiilor publice cu instalații de acces pentru persoanele în etate și cu dizabilități.

Măsura 3.2.3.

- ✓ Înlăturarea operativă pe timp de iarnă a obstacolelor și ghețușului pe drumurile publice pentru evitarea accidentării copiilor, femeilor, persoanelor în etate și cu dizabilități.

Măsura 3.2.3

- ✓ Reamplasarea serviciilor care prestează servicii pentru persoanele în vârstă și cu dizabilități în localități situate la primul etaj sau mai accesibile pentru cetățeni.

Obiectivul specific 3.3. Crearea și perfecționarea serviciilor pentru păturile socialmente vulnerabile.

Măsura 3.3.1

Amenajarea și întreținerea unui centru de plasament pentru bătrânii singuratici sau persoanelor fără adăpost.

Măsura 3.3.2

Instituirea prin intermediul parteneriatului public-privat a unei spălătorii comunale care ar oferi servicii cu înlesniri persoanelor din categoriile cele mai vulnerabile.

Măsura 3.3.3Facilitarea deschiderii în baza edificiilor neutilizate ale AP a unor ateliere de croitorie, reparație încălțăminte, GSM-urilor etc. cu încadrarea în câmpul muncii a persoanelor din păturile socialmente vulnerabile și crearea a 15 locuri de muncă pentru femeile din localitate.

Măsura 3.3.4

Deschiderea unui centru de instruire pentru abilitarea economică a persoanelor din păturile socialmente vulnerabile, atât femei, cât și bărbați.

Măsura 3.3.5

Instituirea unui „autobuz social” pentru transportarea în cadrul localității și în afara ei a persoanelor din păturile socialmente vulnerabile și a lucrătorilor și asistenților sociali din primărie.

Obiectivul specific 3.4. Consolidarea bazei tehnico-materiale și a capacităților instituțiilor cultural-educative și de agrement din localitate pentru antrenarea a cel puțin 50 % din populație în activități cultural-sportive, educaționale și de agrement.

Măsura 3.4.1

Crearea condițiilor de activitate artistică la Casa de cultură prin repararea acoperișului și dotare cu echipamentul și instrumentele muzicale necesare.

Măsura 3.4.2

Amenajarea și echiparea încăperilor pentru muzeul satului.

Măsura 3.4.3.Facilitarea creării și susținerea activității Clubului seniorilor din localitate. Promovarea participării egale de bărbați și femei în cadrul acestui club.

Măsura 3.4.4

Procurarea echipamentului sportiv pentru echipele de fotbal, volei și tenis din localitate .

Măsura 3.4.5:

Consolidarea bazei tehnico-materiale și expoziționale a muzeului satului, întru promovarea tradițiilor locale.

Măsura 3.3.6.

- ✓ Elaborarea și realizarea unui plan de acțiuni orientat spre educația tinerilor, prevenirea și combaterea violenței domestice, promovarea modului sănătos de viață.

Măsura 3.3.7

- ✓ Organizarea a cel puțin o lecție publică pe an în localitate cu participarea organizațiilor, experților, migrați și băștinași cu privire la combaterea traficului de ființe umane, sclavia modernă, violența în familie și alte probleme sociale care afectează în special femeile din localitate.

Obiectiv General IV: Perfecționarea activității APL în vederea asigurării unui management administrativ eficient și transparent axat pe nevoile cetățenilor.

Probleme abordate:

- Baza impozabilă insuficientă.
- Nivel scăzut de disciplină fiscală a contribuabililor.
- Lipsa unor tehnologii moderne de evidență și control a procesului fiscal local.
- Nivel scăzut de transparență a procesului bugetar local.
- Nivelul insuficient de pregătire a consilierilor locali în scopul unei mai mari motivații de a se implica în gestionarea treburilor publice.
- Utilizarea insuficientă a mecanismelor de responsabilizare a APL în fața locuitorilor comunității.

Obiectiv specific 4.1: Creșterea nivelului profesional al specialiștilor primăriei.**Măsura 4.1.1**

- ✓ Identificarea necesităților de instruire a funcționarilor din primărie și planificarea în bugetul anual a mijloacelor financiare în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare pentru activități de instruire.

Măsura 4.1.2

- ✓ Studiarea posibilităților de delegare a funcționarilor la diferite cursuri de instruire desfășurate de Academia de Administrare Publică, CALM, Centrul CONTACT și alte instituții și organizații care prestează servicii în domeniu.

Măsura 4.1.3

- ✓ Asigurarea pentru fiecare funcționar public, anual, a cel puțin 40 de ore de dezvoltare profesională: instruire externă și/sau internă în afara locului de muncă.

Măsura 4.1.4

- ✓ Asigurarea pentru fiecare funcționar public debutant a cel puțin 80 de ore de inițiere în administrația publică.

Măsura 4.1.5

- ✓ Îmbunătățirea egalității de gen în rândul cadrelor primăriei și promovarea femeilor la funcții de răspundere.

Obiectiv specific 4.2: Sporirea în perioada 2016-2020 nivelului de pregătire profesională a consilierilor locali și conducătorilor instituțiilor publice din localitate.**Măsura 4.2.1**

- ✓ Identificarea necesităților de instruire prin chestionarea fiecărui consilier. Elaborarea unor programe de instruire pe loc a consilierilor locali.

Măsura 4.2.2

- ✓ Desfășurarea unor sesiuni de instruire și informare a consilierilor în cele mai importante chestiuni privind activitatea de consilier, precum și în domeniul modificărilor parvenite în legislația privind APL.

Măsura 4.2.3

- ✓ Înzestrarea consilierilor cu materiale informative necesare exercitării funcției lor prin crearea unor portofolii informaționale pentru fiecare consilier pe dimensiunea de DOEG.

Măsura 4.2.4

- ✓ Instituirea la ședințele consiliului local a Orei informative în ajutor consilierilor locali.

Măsura 4.2.4

- ✓ Repartizarea sectoarelor din sat după consilierii conform locului de trai cu prezentarea sistematică a informațiilor despre activitățile consilierilor în sectorul încredințat.

Obiectiv specific 4.3: Consolidarea până la finele anului 2018 a bazei fiscale și perfecționarea sistemului de evidență și control a procesului fiscal local.

Măsura 4.3.1

- ✓ Inventarierea a 100 % a bunurilor din domeniul public și privat a unității administrativ-teritoriale.

Măsura 4.3.2

- ✓ Valorificarea a cel puțin 2/3 din activele ne utilizate prin darea acestora în arendă, chirie, folosință și în alte forme de gestionare a patrimoniului public.

Măsura 4.3.3

- ✓ Introducerea în primărie a sistemelor electronice de evidență și control a plăților în bugetul local.

Măsura 4.3.4

- ✓ Revederea sistemului de taxe și tarife locale în vederea sporirii veniturilor la bugetul local.

Măsura 4.3.4

- ✓ Impulsionarea activității de atragere a surselor extrabugetare prin intermediul granturilor, contribuțiilor cetățenilor, inclusiv ale migranților.

Obiectiv specific 4.4: Crearea unor mecanisme pentru responsabilizarea APL în fața locuitorilor comunității și sporirea transparenței ei în activitatea primarului și consiliului Local.

Măsura 4.4.1

- ✓ Desfășurarea sistematică a întrunirilor cu cetățenii, – femei și bărbați, tineri și persoane în etate, antreprenori și persoane din grupurile vulnerabile cu prezentarea rezultatelor activității CL și a primarului, publicarea rapoartelor anuale despre activitatea CL și a primăriei.

Măsura 4.4.2

- ✓ Introducerea practicii dărilor de seamă ale consilierilor în sectoare în care locuiesc sau activează sau de care sunt responsabili.

Măsura 4.4.3

- ✓ Folosirea Site-ului primăriei și a paginilor de FB și OK pentru informații și rapoarte privind activitatea CL și a primarului privind dezvoltarea locală și implicarea migranților în procesul decizional.

Măsura 4.4.4

- ✓ Perfecționarea cadrului regulator intern referitor la transparența administrativă și asigurarea accesului la informația de interes public.

PLANUL DE ACȚIUNI

Obiectiv General I: Valorificarea deplină a potențialului uman pozitiv, specific sătenilor din Gura Galbenei, atât al femeilor cât și al bărbaților, inclusiv al migranților

Obiective Specifice	Măsuri	Termen de realizare	Responsabil
1.1 P strarea și dezvoltarea unui climat pozitiv și optimist în localitate, prin încurajarea evenimentelor bune	Măsura 1.1.1 Organizarea a cel puțin 4 sărbători general-sătești pe parcursul anului (cu ocazia diverselor sărbători), care ar mobiliza întreg satul pentru agrement și odihnă colective (muzică în centrul satului, prezentări gastronomice, jocuri distractive pentru copii și adulți, etc.).	trimestrial	Ion Sandu, directorul casei de cultură Burduh Nina, bibliotecar

<i>1: descurajarea proceselor negative</i>	Atragerea unui număr egal de bărbați și femei la participarea acestor activități.		
	Măsura 1.1.2 Implicarea instituțiilor de învățământ în campanii de salubritate generală a satului (cel puțin de 4 ori pe an), inclusiv cu scopul dezvoltării spiritului civic în rândul generației tinere”	trimestrial	ÎM „Tulumba Servicii” Președintele voluntarilor
	Măsura 1.1.3 Crearea (sau scoaterea în evidență) de evenimente pozitive în comunitate și diseminarea activă a acestora (cel puțin 2 informații virale pozitive per lună despre Gura Galbenei, distribuite prin rețelele de socializare și comunicarea personală din partea Primarului).	săptăminal	Elena Ciudin, responsabilă de migrație Antones Natalia, responsabilă de pagina web
	Măsura 1.1.4 Asigurarea, împreună cu Asociația Băștinașilor, ca cel puțin o știre pozitivă pe lună despre Gura Galbenă să fie prezentată în mass-media națională, cu scopul dezvoltării și aprofundării ”mândriei de a fi din Gura Galbenă”.	1/an	Andrei Bargan, președintele AO „Băștinașii Gura Galbenei”
<i>1.2: P strarea contactului permanent cu locuitori pleca i la munc peste hotare, în vederea facilit rii revenirii lor acas sau/ i investirii în localitatea de ba tin</i>	Măsura 1.2.1 Asigurarea transmiterii on-line și în înregistrare a tuturor ședințelor publice din primărie și instituțiile publice subordonate.	permanent	Antones Natalia, responsabilă de pagina web
	Măsura 1.2.2 Publicarea în Pagina Web și de FB a regulamentelor, procedurilor și a altor acte regulatorii privind oportunitățile de investire a capitalului în afaceri locale, care ar putea fi inițiate de băștinași, precum și despre cadrul legal în domeniul antreprenoriatului local.	permanent	Antones Natalia, responsabilă de pagina web

	<p>Măsura 1.2.3 Crearea și întreținerea unei baze de date privind programele de stat și cele internaționale de susținere a business-ului mic și mijlociu, în special în mediul rural.</p>	permanent	Elena Ciudin, responsabilă de migrație Antones Natalia, responsabilă de pagina web
	<p>Măsura 1.2.4 Asigurarea pentru băștinași a informațiilor operative despre evenimentele majore desfășurate în țară și peste hotare cu implicarea migranților sau reprezentanților diasporei (Forumuri investiționale, Forumuri de Afaceri ale Diasporei, târguri ale locurilor de muncă, etc.).</p>	permanent	Antones Natalia, responsabilă de pagina web
<p>1.3: Dezvoltarea Asociației Băștinașilor din Gura Galbenei ca o "diasporă locală" puternică implicată în renașterea satului</p>	<p>Măsura 1.3.1 Definitivarea procesului de înregistrare a Asociației Băștinașilor cu atribuirea numărului de înregistrare, a codului fiscal și a altor elemente necesare pentru oficializarea asociației.</p>	2016	Andrei Bargan, președintele AO „Băștinașii Gura Galbenei”
	<p>Măsura 1.3.2 Sporirea numărului membrilor Asociației Băștinașilor din Gura Galbenei prin utilizarea activă a bazei de date a migranților și a comunicării interpersonale cu cei aflați pentru hotare</p>	permanent	Andrei Bargan, președintele AO „Băștinașii Gura Galbenei” Elena Ciudin, responsabilă de migrație
	<p>Măsura 1.3.3 Desfășurarea sistematică, nu mai rar de o dată pe an a adunării generale a membrilor asociației și nu mai rar decât o dată în trimestru a membrilor consiliului de administrare. Promovarea egalității de gen în organele de conducere a Asociației pentru ca interesele femeilor și bărbaților să fie reflectate în egală măsură.</p>	<p><u>Membrii Asociației</u> : nu mai rar de o dată pe an <u>Consiliul de Administrare</u>: nu mai rar decât o dată în trimestru</p>	Andrei Bargan, președintele AO „Băștinașii Gura Galbenei” Elena Ciudin, responsabilă de migrație
	<p>Măsura 1.3.4</p>		

	Organizarea sistematică (nu mai rar de odată pe an) de acțiuni comunitare cu implicarea a AO a Migranților și comunitatea locală (amenajare teritoriu, concursuri locale, colectare fonduri pentru persoane în situații de risc, etc.).	1/an	AO „Băștinașii Gura Galbenei” Victor Stîină, primar
--	---	------	--

Obiectiv General II: Încurajarea renașterii economice a satului Gura Galbenei

Obiective Specifice	Măsuri	Termen de realizare	Responsabil	Rezultate
2.1. Susținerea dezvoltării mediului de afaceri local și a micilor întreprinzători	Măsură 2.1.1: Desfășurarea unor instruirii a antreprenorilor locali (în special din rândul migranților), atât femei cât și bărbați, în domeniul afacerilor.	2016-2018	Andrei Bargan, președintele AO „Băștinașii Gura Galbenei” Elena Ciudin, responsabilă de migrație	Persoane domeniul
	Măsura 2.1.2: Editarea unui catalog pentru investitori despre oportunitățile de investire în clusterul Gura Galbenă.	2018	APL	informa dezvolta impact potenți
	Măsura 2.1.3: Crearea Centrului de Planificare Economică în scopul asigurării asistenței informaționale, consultative și de suport pentru promovarea și dezvoltarea afacerilor.	2019	APL	dezvolta abilități antrep • impac
	Măsura 2.1.4: Facilitarea deschiderii unei întreprinderi de prelucrare a resurselor regenerabile prin brichetare și peletare.	2019 - 2020	APL	sporirea local dezvolta antrep
	Măsura 2.1.5: Crearea condițiilor pentru deschiderea unor ateliere de reparație a îmbrăcăminte și încălțăminte.	2018-2019	APL	Acces la largă de Crearea de mun
	Măsură 2.1.6: Identificarea posibilităților pentru deschiderea unui centru de prestări servicii comerciale.	2016-2018	APL, Agenți economici	Crearea muncă Accesul mai larg alimenta industria Creșterea de ager

	Măsura 2.1.7 Acordarea de ajutor informațional și metodologic din partea Primăriei pentru locuitori (inclusiv pentru băștinașii plecați peste hotare) în privința oportunităților economice (granturi, credite preferențiale, idei de afaceri viabile, etc.)	2016-2020	APL	Informa Conlucr băștina Imagine APL
2.2. Sporirea activității rurale prin dezvoltarea sectorului agricol	Măsura 2.2.1: Susținerea potențialilor investitori în construcția unei uscătorii de fructe;	2016-2020	APL	Crearea muncă dezvolta antrepr sporirea local
	Măsura 2.2.2 Încurajarea antreprenorilor locali în construcția unei microferme de vaci și caprine;	2016-2018	Agenți economici	Creșter animali Contrib local Locuri r
	Măsura 2.2.3: Identificarea potențialilor investitori în construcția unei secții de prelucrare a cărnii și laptelui;	2016-2018	Agenți economici	Crearea muncă Crearea brand lo
	Măsură 2.2.4: Dezvoltarea afacerilor de manufacturier/producție mică (business incubator);	2016-2022	Agenți economici	Creșter de afac Contrib
	Măsura 2.2.5: Intensificarea activităților informațional-educative printre fermierii locali, atât femei cât și bărbați, în vederea consolidării terenurilor agricole și crearea asolamentelor mari.	2016-2022	APL	Utilizare tehnolo avansat Sporirea agricole Consoli fertilită
	Măsura 2.2.6: Coordonarea activităților deținătorilor de terenuri pasibile de irigare în vederea dezvoltării sistemului de irigare.	2016-2022	APL, agenții economici	Sporirea agricole
	Măsura 2.2.7: Susținerea inițiativelor de revitalizare a activităților de cultivare a tutunului, viermelui de mătase, creșterea butașilor viței-de-vie;	2016-2022	APL, agenții economici	Diversif sectoru Dezvolt

	Măsura 2.2.8: Susținerea fermierilor locali în mărirea șeptelului de vitelor.	2016-2022	APL	Creșterea agriculturii Contribuție local
	Măsura 2.2.9: Popularizarea modalităților de prelucrare intensivă a terenurilor cu un grad înalt de fertilitate.	2016-2022	APL	Creșterea agriculturii Contribuție local
	Măsura 2.2.10: Facilitarea deschiderii unor secții de prelucrare primară a producției agricole (uscătorii, oloinițe, mori etc.).	2016-2020	APL	Creșterea agriculturii Contribuție local
	Măsura 2.2.11: Crearea condițiilor pentru deschiderea unui centru de servicii veterinare.	2016-2020	APL	Informații Servicii
	Măsura 2.2.12: Organizarea sistematică a târgurilor agricole de sezon.	2016-2020	APL	Contribuție local Promovarea antreprenorilor
	Măsura 2.2.13: Crearea unui centru de informare privind oportunitățile de realizare a producției agricole.	2016-2017	ONG	Consolidarea capacității agriculturii
2.3. Creșterea atractivității și interesului investițional pentru localitate	Măsură 2.3.1: Promovarea meșterilor populari în domeniul confecționării instrumentelor muzicale (a viorii) și croșetatul cu perspectiva extinderii spre export, prin organizarea unui festival.	2016-2022	APL	Dezvoltarea turismului Crearea localității Creșterea potențialului localității Atragerea investițiilor
	Măsură 2.3.2: Amenajarea muzeului satului, întru promovarea tradițiilor locale.	2016-2018	APL, agenții economici	Promovarea tradițiilor Creșterea potențialului
	Măsura 2.3.3: Amenajarea unei piețe intercomunitare de desfacere a produselor agricole și de schimb comercial pentru locuitorii din zonă.	2016-2020	APL, comunitatea	Promovarea tradițiilor Creșterea potențialului Contribuție local

	Măsură 2.3.4: Valorificarea economică a tuturor activelor locale (terenuri, clădiri) pentru atragerea de noi investitori economici. Crearea locurilor de muncă pentru 60 de bărbați și femei din localitate în mod egal.	2016-2020	APL	Crearea noi Atragerea investitorilor Crearea muncă Contribuții
	Măsura 2.3.5. Întocmirea unei liste de investitori economici, menținerea contactului permanent cu aceștia și asigurarea ca cel puțin 4 din acești investitori (bărbați și femei în egală măsură) să contribuie la valorificarea economică.	Permanent	APL	Liat creată permanen

Obiectiv General III: Îmbunătățirea calității serviciilor locale

Obiective Specifice	Măsuri	Termen de realizare	Responsabil	R a
3.1: Crearea și consolidarea bazei tehnico-materiale și organizatorice a serviciilor de utilitate publică .	Măsura 3.1.1 Construirea până la finele anului 2020 și gestionarea sistemului de local de canalizare cu conectarea la el a 2156 din gospodăriile casnice.	2020	APL	C n n n n
	Măsura 3.1.2 Extinderea sistemului de aprovizionare cu apă potabilă a locuitorilor satului cu conectarea a 90 % din gospodării .	2020	APL	C tr -t n n -s c
	Măsura 3.1.3 Extinderea sistemului de iluminare stradală de la 10 % la 50 % din drumurile locale.	2017 - 2018	APL	-s c -s
	Măsura 3.1.4 Dotarea întreprinderii intermunicipale „TULUMBA” cu echipamente performante și instruirea personalului privind prestarea serviciilor calitative.	2019	APL	-s -t g n

				- S C
	Măsura 3.1.5 Instituirea prin intermediul parteneriatului public-privat a unui serviciu de taxi local.	2018	APL	S C
3.2: Asigurarea c ilor de acces a locuitorilor (în special pentru copii, persoanelor în vârst i cu dezabilit i) c tre institu iile publice.	Măsura 3.2.1 Reparația și acoperirea „în variantă albă” a 0.7 km de drumuri locale până la finele anului 2020 și asigurarea accesului la instituțiile publice a 825 persoane din categoriile socialmente vulnerabile.	2017	APL	igu inst 5 p teg cial line
	Măsura 3.2.2. Dotarea tuturor instituțiilor publice cu instalații de acces pentru persoanele în etate, femei și cu dezabilități.	2017	APL	-a p e d ir
	Măsura 3.2.3. Înlăturarea operativă pe timp de iarnă a obstacolelor și ghețușului pe drumurile publice pentru evitarea accidentării copiilor, persoanelor în etate și cu dezabilități.	După necesitate	APL	a p e d d
	Măsura 3.2.3 Reamplasarea serviciilor care prestează servicii pentru persoanele în vârstă și cu dezabilități în localuri situate la primul etaj sau mai accesibile pentru cetățeni.	2017	APL	S C
3.3: Crearea și perfecționarea serviciilor pentru păturile socialmente vulnerabile	Măsura 3.3.1 Amenajarea și întreținerea unui centru de plasament pentru bătrânii singuratici sau persoanelor fără adăpost.	2017	APL	- p p s p a
	Măsura 3.3.2 Instituirea prin intermediul parteneriatului public-privat a unei spălătorii comunale care ar oferi servicii cu înlesniri persoanelor din categoriile cele mai vulnerabile.	2017	APL	S C p C n

	<p>Măsura 3.3.3 Facilitarea deschiderii în baza edificiilor neutilizate ale AP a unor ateliere de croitorie, reparație încălțăminte, GSM-urilor etc. cu încadrarea în câmpul muncii a persoanelor din păturile socialmente vulnerabile și crearea a 15 locuri de muncă pentru femeile din localitate.</p>	2018	APL	în c p p s v
	<p>Măsura 3.3.4 Deschiderea unui centru de instruire pentru abilitarea economică a persoanelor din păturile socialmente vulnerabile.</p>	2018	APL	a e p p s v
	<p>Măsura 3.3.5 Instituirea unui „autobuz social” pentru transportarea în cadrul localității și în afara ei a persoanelor din păturile socialmente vulnerabile și a lucrătorilor și asistenților sociali din primărie.</p>	2018	APL	tr c ș p p s v lu a s p
	<p>Măsura 3.3.6. <u>Elaborarea și realizarea unui plan de acțiuni orientat spre educația tinerilor, prevenirea și combaterea violenței domestice, promovarea modului sănătos de viață.</u></p>	2017	Secretarul consiliului local, Asociația băștinașilor	Fa pr vi sc nu de do I fe a a
	<p>Măsura 3.3.7 Organizarea a cel puțin o lecție publică pe an în localitate cu participarea organizațiilor, experților, migrați și băștinași cu privire la combaterea traficului de ființe umane, sclavia modernă, violența în familie și alte probleme sociale care afectează în special femeile din localitate.</p>			

3.4. Consolidarea bazei tehnico-materiale și a capacităților instituțiilor cultural-educative și de agrement din localitate pentru antrenarea a cel puțin 50 % din populație în activități cultural-sportive, educaționale și de agrement.	Măsura 3.4.1 Crearea condițiilor de activitate artistică la Casa de cultură prin repararea acoperișului și dotare cu echipamentul și instrumentele muzicale necesare.	2018	APL	
	Măsura 3.4.2 Amenajarea și echiparea încăperilor pentru muzeul satului.	2019	APL	
	Măsura 3.4.3 Facilitarea creării și susținerea activității Clubului seniorilor din localitate.	2017 - 2018	APL	
	Măsura 3.4.4 Procurarea echipamentului sportiv pentru echipele de fotbal, volei și tenis din localitate .	2017-2018	APL	
	Măsura 3.4.5: ✓ Consolidarea bazei tehnico-materiale și expoziționale a muzeului satului, întru promovarea tradițiilor locale.	2017-2018	APL	

Obiectiv General IV: Perfecționarea activității APL în vederea asigurării unui management administrativ eficient și transparent axat pe nevoile cetățenilor.

Obiective Specifice	Măsuri	Termen de realizare	Responsabil	F
4.1. Creșterea nivelului profesional al colaboratorilor Primăriei	Măsura 4.1.1 Identificarea necesităților de instruire a funcționarilor din primărie și planificarea în bugetul anual a mijloacelor financiare în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare pentru activități de instruire.	2017	APL	
	Măsura 4.1.2 Studierea posibilităților de delegare a funcționarilor la diferite cursuri de instruire desfășurate de Academia de Administrare Publică, CALM, Centrul CONTACT și alte	2017	APL	

	instituții și organizații care prestează servicii în domeniu.			
	Măsura 4.1.3 Asigurarea pentru fiecare funcționar public, anual, a cel puțin 40 de ore de dezvoltare profesională: instruire externă și/sau internă în afara locului de muncă.	2017	APL	
	Măsura 4.1.4 Asigurarea pentru fiecare funcționar public debutant a cel puțin 80 de ore de inițiere în administrația publică.	2017	APL	
	Măsura 4.1.5 Îmbunătățirea egalității de gen în rândul cadrelor primăriei și promovarea femeilor la funcții de răspundere	Permanent	APL	
4.2. Sporirea în perioada 2016-2020 nivelului de pregătire profesională a consilierilor și conducătorilor instituțiilor publice din localitate.	Măsura 4.2.1 Identificarea necesităților de instruire prin chestionarea fiecărui consilier. Elaborarea unor programe de instruire pe loc a consilierilor locali.	2017	APL	
	Măsura 4.2.2 Desfășurarea unor sesiuni de instruire și informare a consilierilor în cele mai importante chestiuni privind activitatea de consilier, precum și în domeniul modificărilor parvenite în legislația privind APL.	2017	APL	
	Măsura 4.2.3 Înzestrarea consilierilor cu materiale informative necesare exercitării funcției lor prin crearea unor portofolii informaționale pentru fiecare consilier pe dimensiunea de DOEG.	2017	APL	
	Măsura 4.2.4 Instituirea la ședințele consiliului local a Orei informative în ajutor consilierilor locali.	2017	APL	
	Măsura 4.2.4 Repartizarea sectoarelor din sat după consilierii conform locului de trai cu prezentarea sistematică a informațiilor despre activitățile consilierilor în sectorul încredințat.	2017	APL	
4.3. Consolidarea până la finele anului 2018 a bazei fiscale și perfecționarea	Măsura 4.3.1	2017	APL	

sistemului de evidență și control a procesului fiscal local.	Inventarierea a 100 % a bunurilor din domeniul public și privat a unității administrativ-teritoriale.			
	Măsura 4.3.2 Valorificarea a cel puțin 2/3 din activele ne utilizate prin darea acestora în arendă, chirie, folosință și în alte forme de gestionare a patrimoniului public.	2017	APL	
	Măsura 4.3.3 Introducerea în primărie a sistemelor electronice de evidență și control a plăților în bugetul local.	2018	APL	
	Măsura 4.3.4 Revederea sistemului de taxe și tarife locale în vederea sporirii veniturilor la bugetul local.	2018	APL	
	Măsura 4.3.4 Impulsionarea activității de atragere a surselor extrabugetare prin intermediul granturilor, contribuțiilor cetățenilor, inclusiv ale migrantilor.	2017	APL	
4.2. Crearea unor mecanisme pentru responsabilizarea APL în fața locuitorilor comunității și sporirea transparenței în activitatea primarului și consiliului Local.	Măsura 4.4.1 Desfășurarea sistematică a întrunirilor cu cetățenii, – femei și bărbați, tineri și persoane în etate, antreprenori și persoane din grupurile vulnerabile - cu prezentarea rezultatelor activității CL și a primarului, publicarea rapoartelor anuale despre activitatea CL și a primăriei.	2017-2020	APL	
	Măsura 4.4.2 Introducerea practicii dărilor de seamă ale consilierilor în sectoare în care locuiesc sau activează sau de care sunt responsabili.	2017-2020	APL	
	Măsura 4.4.3 Folosirea Site-ului primăriei și a paginilor de FB și OK pentru informații și rapoarte privind activitatea CL și a primarului privind dezvoltarea locală și implicarea migrantilor în procesul decizional.	2016-2020	APL	
	Măsura 4.4.4 Perfecționarea cadrului regulator intern referitor la transparența administrativă și asigurarea accesului la informația de interes public.	2017-2020	APL	

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA

Procesul de implementare a Strategiei de dezvoltare socio-economică a satului Gura Galbenei va începe din momentul adoptării acestui document de către Consiliul Local.

Procesul de monitorizare și evaluare a Strategiei vizează cadrul instituțional, instrumentele de monitorizare și evaluare, indicatorii de implementare, utilizarea și diseminarea rezultatelor monitorizării și evaluării.

Cadrul instituțional al monitorizării și evaluării este constituit din Consiliul Participativ format din reprezentanți ai administrației publice locale, societății civile, grupurilor marginalizate. Consiliul Participativ va fi responsabil de aprobarea, implementarea și actualizarea strategiei, de identificarea și asigurarea resurselor financiare necesare pentru implementare strategiei.

Rapoartele intermediare și finale de implementare a acțiunilor sunt instrumentele principale de monitorizare și evaluare. Trimestrial, responsabilii de implementare vor prezenta rapoarte intermediare privind implementarea acțiunilor.

Rezultatele monitorizării vor fi distribuite autorității publice locale, societății civile, sectorului privat, donatorilor străini, mass-mediei și publicului larg.

Evaluarea implementării strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de implementare stipulați în Matricea intervenției. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Anual progresul implementării Strategiei va fi examinat la ședințele consiliului local, iar o dată la doi ani strategia va fi actualizată pornind de la realitățile la moment.